

N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 20 februari 1904, kl. 2,30 e. m.

Första Kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande n:o 1, i anledning af väckt motion angående skrifvelse till Konungen med begäran om framläggande af förslag till åtgärder, ägnade att höja värdet på statens skogar och afkastningen af dess skogsmarker.

I en inom Första Kammaren väckt och till kammarens andra tillfälliga utskott hänvisad motion hafva herrar *Alb. Bergström* och *J. S. F. Stephens* hemställt, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t

1:o) föranstalta om en utredning angående orsakerna till den ringa afkastning, som, enligt nu tillgängliga officiella uppgifter, statsskogarne gifva, samt till det låga kapitalvärde, som de synas äga, jämfördt med värdet af enskildes skogar och afkastningen af dem, och hvilket ej kan finna tillräcklig förklaring vare sig i öfverafverkning af enskildes skogar eller pågående ökning af statens skogskapital, samt

2:o) med ledning af nämnda utredning låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till de åtgärder, hvilka kunna befinnas vara behöfliga för att höja värdet på statens skogar och afkastningen af dess skogsmarker.

Bih. till Riksd. Prot. 1904. 8 Saml. 2 Afd. 1 Band. 2 Häft. (N:o 2)

Motionärerna anföra, bland annat, att enligt domänstyrelsens berättelse för år 1900 utgjorde arealen af statsskogarne 6,044,383 har och arealen af de enskildes, däri inberäknade härads- och sockenallmänningar m. fl. under statens direkta vård stående skogar, 23,447,856 har, då vatten och fjällmarker, men ej öfriga impedimenter, såsom mossar m. m., frånräknats, äfvensom att enligt samma berättelse årets bruttoförsäljning från statsskogarne, representerande deras produktionsvärde, utgjorde 7,974,473 kronor eller 1,³² krona per hektar, under det att årets produktionsvärde af de enskilda skogarne skulle utgöra 3,⁹² kronor per hektar; och förklara sig motionärerna på i motionen angifna skäl anse, att det minsta kapitalvärde, som bör åsättas statsskogarne, är 400,000,000 kronor, i stället för det i domänstyrelsens berättelse uppgifna värde af 78,126,142 kronor.

Utan att ingå i någon omfattande granskning af de i motionen angifna sifferuppgifterna och ännu mindre af motionärernas beräkningar öfver de enskilda skogarnes produktionsvärde, hvilka beräkningar måste, då för deras riktighet ej åberopats några exakta och styrkta fakta, anses vara grundade på mer eller mindre lösa antaganden, vill utskottet dock, hvad vidkommer den uppgifna arealen af statens skogar, framhålla, att däruti ingå *dels* åtskilliga allmänna skogar: såsom ecklesiastika boställsskogar, till bergverkens understöd anslagna skogar, en del allmänningskogar m. fl., af hvilka staten har föga eller ingen direkt afkastning, *dels ock* den å statens skogar betydande ytvidd impedimenter, som ej äro skogbärande och hvilka endast å kronoparkerna enligt förut åberopade domänstyrelsens berättelse utgöra 1,651,118 har 82 ar, till följd hvaraf ock torde framgå, att den afkastning, beräknad per hektar, som staten direkt erhåller från sina skogbärande marker, är fördelaktigare, än motionärerna förmena. Beträffande det belopp af 400,000,000 kronor, hvilket värde motionärerna ansett att statsskogarne böra åsättas, finner utskottet, utan att ingå i bedömande af de beräkningar som föranledt denna uppskattning, det vara likgiltigt till hvilket värde statsskogarne i domänstyrelsens berättelse upptagas, och kan detta värde naturligtvis ej utöfva något som helst inflytande på skogarnes afkastningsförmåga.

I motsats mot motionärerna anser utskottet, att en väsentlig orsak till det ofördelaktiga resultat motionärerna funnit vid jämförelse mellan afkastningen af statens och af enskilda skogar är, att öfverafverkning å de senare tyfvelsutän äger rum och att en del af skogskapitalet sålunda ingår i dessa skogars af motionärerna beräknade afkastning. Utskottet kan i detta hänseende åberopa 1896 års skogskommittés utlåtande,

däri framhålles, att privatskogarna i regel äro föremål för en mer eller mindre stark öfverafverkning, hvars storlek kommittén säger sig, i saknad af exakta upplysningar angående skogarnes tillväxt och det afverkade virkets mängd, icke kunna angifva.

Däremot är utskottet ense med motionärerna därutinnan, att afkastningen af statens skogar skulle väsentligt höjas, om kommunikationerna förbättrades. Särskildt skulle därigenom möjlighet beredas att göra det rensningsvirke och skogsaffall, som nu måste förfaras, åtkomligt för ekonomiskt tillgodogörande. Dyligt virke lär ej kunna flottas längre afstånd och ej heller kunna bära kostnaden af körtransport utöfver en mycket begränsad väglängd. Utvecklingen af järnvägsförbindelserna i Norrland skulle otvifvelaktigt medföra en afsevärd förhöjning i därvarande statsskogars afkastning.

Utskottet håller före, att afkastningen af statens skogar fortfarande är i stigande, och då den af motionärerna begärda utredning i viss mån blifvit af 1896 års skogskommité verkställd samt en förnyad utredning i det omfång motionärerna begära skulle medföra betydande kostnader, utan att motsvarande gagn vunnes, hemställer utskottet,

att ifrågavarande motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 20 februari 1904.

På utskottets vägnar:

CH. E. VON OELREICH.

Reservation

af herr *Alb. Bergström*.
